

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 100. Quid possit circa beneficia unienda, dismembranda, extinguenda, alteranda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

implicetque alienationem seu extinctionem tituli. Ad primum tamen horum, nempe; quod unire sit proprium Episcoporum, dici potest, id dici tantum ad exclusionem inferiorum Prælatorum, non habentium jurisdictionem Episcopalem, qualem habet Capitulum. Illud verò, quod cedit in præjudicium juris Episcopalis, negatur; cum jus hoc, utpote consistens in eo, quod omnia beneficia sibi subjecta, quamdiu retinent naturam beneficii, conferre possit, non minuitur per hoc, quod beneficia vi unionis extinguantur. Castrop. *loc. cit. num. 12.* quin & ex eo non magnopere minuitur, quod loco illius, quod non facta unione conferre poterat duo, facta unione, conferre possit beneficium pinguius tanti valoris, quanti ista duo, dum beneficium, cui unitum est aliud, spectat ad ejus collationem.

2. Resp. secundò: Si Capitulum Sede vacante uniones facere potest (intellige, potestate ordinaria & Episcopali) potest etiam eas à se vel Episcopo factas dissolvere ex causa. Castrop. *tr. 13. d. 6. p. 12. §. 4. num. 4.* Azor. *p. 2. l. 6. c. 29. q. 5.* etiam enim à posse unire ad posse dissolvere non rectè inferatur quò ad eos, qui non nisi ex privilegio unire possunt, qui non hoc ipso, quod unire possunt, etiam uniones à se factas dissolvere possunt, cum consuetudo & privilegium non extendant se ad utrumque contrariorum; rectè tamen ab uno ad aliud inferitur quò ad eos, qui potestate ordinaria possunt unire. Castrop. Azor. *LL. cit.*

3. Resp. tertio: Si Capitulum uniones accessorie facere potest, & factas dissolvere, videtur quoque posse beneficia dismembrare (hoc est, aliquos fructus seu redditus beneficii à beneficio, intacto & inextincto titulo, separare, alteri beneficio seu pio loco applicandos) in casibus, in quibus id potest Episcopus; cum id minus sit minoremque sapiat alienationem, quam unire accessorie beneficium, quippe per quam unionem extinguitur titulus totus. Si verò Capitulum non nisi ad summum unire potest æquè principaliter unum beneficium alteri, ex hac ejus potestate argui nequit ad potestatem dismembrandi; cum per unionem æquè principaliter factam titulus beneficii non extinguatur, nec fructus ab eo separantur, sed beneficium unà cum fructibus suis ita connectitur alteri, ut ex duobus, quorum singula manent in rerum natura, consurgat unum.

4. Resp. quartò: Pari modò, si unire potest accessorie, & uniones taliter factas rescindere, ut iterum consurgant duo beneficia, poterit etiam ex rationabili causa dividere beneficium, hoc est ipsum titulum beneficii dividendo, ex uno facere duos seu duo beneficia; v. g. ex una parochia duas, ex uno Canonatu duos, modò talis divisio per se non tendat in utilitatem Capituli, aut per eam præjudicetur juri Episcopi; quia videtur id quoque minus, quam titulo extincto penitus, fructus ab eo separatos applicare alteri. Spectatque taliter dividere ad utilitatem Ecclesie. Laym. *loc. cit. num. 11.* vide me *q. 536. num. 2.*

5. Resp. quintò: Tametsi suppressere & extinguere possit beneficia in omnibus casibus, in quibus accessorie ea unire potest; cum talis unio includat suppressionem; suppressere tamen nequit beneficia simplicia in Cathedrali ad augendas distributiones; hanc enim suppressionem faceret directè in propriam utilitatem, videtur ta-

R. P. Leurr. *Jur. Can. Lib. III.*

men id facere posse in aliis Ecclesiis insignibus collegiatis in ordine ad augendos proventus exterarum præbendarum & distributiones; quod ipsum, dum Trident. Sess. 24. c. 17. licere vult Episcopis, per hoc exclusum non vult Capitulum Sede vacante; cum illud fungatur Vice-Episcopi, spectetque id ipsum ad bonam Diocesis administrationem, nec cedat directè in utilitatem Capituli.

6. Resp. sextò: Quod quò ad alterationes beneficiorum potest Episcopus jure ordinario (de quo vide me in *foro benef. p. 3. q. ult.*) etiam videtur posse Capitulum Sede vacante, modò non cedat in præjudicium futuri Episcopi. Unde in casu, in quo Episcopus onera beneficio imposita in prima illius erectione potest demere, aut præterea imponere alia (quæ est alteratio beneficii quasi extrinseca) idem poterit Capitulum. Item si Episcopus possit beneficium liberum sua potestate ordinaria subjicere juripatronatus, vel è contra illud ab eo liberare, poterit idem etiam Capitulum. Item sicut potest Episcopus Ecclesiam simplicem mutare incuratam seu parochialem (quæ est alteratio Ecclesie quasi intrinseca) poterit id ipsum quoque Capitulum.

Quæst. 100. Quid possit & ad quid teneatur Capitulum circa constituendum Vicarium?

1. Resp. primò: Neque olim, neque modò, quantum est de jure communi tenebatur, tenetur autem hodieum vi Trident. Sess. 24. c. 16. Capitulum Cathedrale & Metropolitanum (quæ tamen Trid. dispositio, uti censuit S. Cong. non extendit se ad Capitula Collegiata, etiam quarum Prælati habet jurisdictionem ordinariam & jura Episcopalia) administrationem & jurisdictionem ad se Sede vacante devolutam exercere per Vicarium à se deputatum. Episcopo verò in remotis agente, si jurisdictione & administratio devolvatur ad Capitulum, nil vetat, illud eam exercere interea per Vicarium à se constitutum. C. de Luc. *de jurisd. d. 54. num. 7.* Pirh. *ad tit. de Vic. Ep. n. 77.* non tamen ad hoc à Concilio Trid. (utpote quod loquitur tantum de casu Sedis vacantis, qualiter ea non vacat per dictam absentiam) arctatur, sed potest eam per seipsum exercere.

2. Resp. secundò: Vicarius constituendus juxta Trid. intra dies octo à die scientie (intellige non præsumptæ sed certæ) mortis vel translatione Episcopi (quæ perficitur eo momento, quo in Consistorio Episcopus per Papam absolvitur à vinculo prioris Ecclesie, etiam ante captam possessionem, imò & ante expeditas literas pro altera Ecclesia) vel consensu Episcopi in sui translationem, si ea facta sub hoc consensu. Potest autem Capitulum hunc terminum octo dierum restringere, modò id non fiat in fraudem absentium Capitularium, non tamen potest illum extendere, ita ut, si intra illum negligat constituere Vicarium Capitulum Cathedrale, Metropolitanum, & si is id negligat, Senior ex Suffraganeis, & in Ecclesia exempta Episcopus propinquior poterit constituere Vicarium. Trident. *l. e.* Hanc tamen devolutionem impedire potest Capitulum post lapsum dictum terminum purgando moram, docent Garc. *p. 5. c. 7. num. 7.* & alii; quin etiam eam locum non habere, si intra octo dies elegit Vicarium nulliter, quia earentem conditionibus à Trid. requisitis, astruit

& probat pluribus S. Cong. responsis Pignat. Tom. 8. consult. 34. à num. 13. Mortuo autem Vicario constituto ab eo, ad quem facta devolutio, Capitulum denuo alium eligere potest. Vide me q. 544. Pendente verò dicto termino, donec constituatur Vicarius, administratio jurisdictionis non spectat ad primam dignitatem, neque ad Archidiaconum (remanentibus tamen illi, uti & Archipresbytero pro tempore illo propriis suis juribus competentibus illis de jure communi tanquam Vicariis natis) Barbof. *juris Eccl. l. 1. c. 32. num. 4.* Pax Jord. *l. 12. tit. 2. num. 4.* citans Riccium &c. contra Vulpe. Navar. Sbroz. Sed ad ipsum Capitulum totum, quod eam per seipsum successivè tunc administrare potest, sicut olim poterat pro toto tempore vacantis Sedis. Pax Jord. *loc. cit.* Barbof. *loc. cit. num. 29.*

3. Resp. tertio: Potest Capitulum Vicarium Episcopi defuncti, uti & Metropolitanus suum Vicarium Capitularem constituere, modo habeant qualitates in tali Vicario requisitas; non tamen ad hoc tenetur. Sbroz. *de off. Vic. l. 1. q. 60.* Potest etiam, quantum est de jure communi, vel etiam ubi sic habet consuetudo immemorialis, Capitulum constituere plures Vicarios Capitulares habentes requisitas qualitates, æquè principales, vel in solidum, vel ut alterius mensibus eo munere fungantur; non enim minus in hoc potest quam Episcopus. Fagn. *in c. his qua. de major. & obed. n. 68.* Barbof. *l. c. n. 33.* Pirh. *ad tit. de off. Vicar. n. 57.* Ego q. 547 hodieum verò post Trident. independentè à tali consuetudine non posse Capitulum nisi unum constituere Vicarium; eò quòd Concilium loquatur in singulari, defendunt Dian. *p. 8. rr. 4. resol. 81.* Fagn. Barbof. Pirh. *LL. cit. &c.* Contrarium simpliciter etiam nulla mentione consuetudinis, nimirum posse Capitulum adhuc hodieum plures constituere Vicarios, & Concilium loqui in singulari ideo, quia regulariter non constituitur nisi unus, tenentibus. Sbroz. *loc. cit. q. 50. & 60.* Garc. *p. 5. c. 7. num. 36.* citante alios plures; item Molin. *de just. rr. 5. d. 11. num. 1.* apud Barbof. De cætero ubi duo sunt Episcopatus uniti, & unusquisque habet suum Capitulum, singula suum deputare possunt Vicarium Capitularem Pax Jord. *loc. cit. tit. 2. num. 10.* An verò unus idemque constitui possit Vicarius generalis in temporalibus: & spiritualibus, dubitant aliqui; affirmat Azor. *p. 2. l. 2. c. 37. q. 18.* citans Clem. 1. & 2. *de heret. Pavin. & Rebuff.* Vide me q. 549.

4. Resp. quarto: Constitutio Vicarii non est propriè electio, nec in ea servanda forma c. quia propter, de elect. unde non requiritur, ut fiat per suffragia occulta. Vide me q. 550. Requiritur tamen & sufficit pluralitas votorum (intelligit, non respectu aliorum, qui pauciora habuerunt, sed respectu totius numeri Capitularium) nisi fortè specialis Ecclesiæ statutum Apostolica autoritate firmatum exigeret duas tertias votorum; ubi verò electio talis non valeret ob non habitam pluralitatem votorum, non poterit revalidari ex subscriptione patentium facta à majore parte Capitularium; quia facta non est in Capitulo capitulariter. Utrum tamen, ubi electio facta scienter de indigno, valeat electio facta de digno à minore parte Capituli, variant AA. possit tamen electus à medietate suffragatorum, consentiendo suæ electioni, mutato suffragio suo augere numerum, & sic constituere numerum majorem votantium seu

ultra dimidium; & si Capitulares inter se discordes elegerint duos vel tres Vicarios, ex omnibus magis idoneus, cæteris rejectis, est assumendus in Vicarium. Barbof. *loc. cit. num. 36.* Garc. *loc. cit. num. 23.* vide me de his omnibus q. 551. & q. 552. Porrò num Vicarius eligendus pro toto tempore vacantis Sedis; an verò pro determinato tempore, quo elapso, iterum eligendus alius, controvertunt AA. vide me q. 555.

5. Resp. quinto: Tam etsi Capitulum, neque vi juris communis, neque vi Trident. necessario eligere debeat in Vicarium, qui est de gremio suo, ubi tamen adesset idoneus ex Capitulo, is cæteris paribus preferendus. Garc. *loc. cit. num. 13.* Barbof. *num. 37.* Vulpe. Pignat. Pirh. & alii citati à me q. 556. Quod ipsum faciendum à Metropolitanano, ubi ad eum devoluta electio. An eligendus in Vicarium Capitularem necessario debeat esse Doctor; & quidem Juris Canonici, & promotus in publica Universitate, vide à me tractatum per plures num. q. 559. Quòd Canonicus Capitularis habens cætera requisita, exercens in eadem civitate curam animarum, eligi possit in Vicarium Capitularem, modò utriusque officio, Parochi & Vicarii satisfacere possit; non tamen parochus alius extraneus Diocesanus; cum ne quidem Episcopus talem assumere possit in suum Vicarium, fuscè satis declaravi q. 558. uti & quæ ætas in eo requiratur. q. 559. & quòd non requiratur, ut sit in Ordinibus, sed sufficiat esse Clericum primæ tonsuræ. q. 560. quòdque esse debeat legitimus. q. 561. Ac denique qualiter & coram quo nullitas electionis, tam ob defectum electi, quam aliunde contingentem sit deducenda. q. 554.

Quæst. 101. Quid possit Capitulum post constitutum à se Vicarium per seipsum?

1. Resp. primò: Quamvis Vicarius Capitularis Episcopo succedat in omni ea jurisdictione, in qua ei succedit Capitulum (unde non quidem Vicarius Episcopalis, sed Vicarius jurisdictionis Episcopalis dici potest & debet) hæcque ad illum à Capitulo (penes quod ea tota habitualiter & principaliter residere pergit) transeat quòd ad exercitium, quod immediatè illi à Capitulo (vel in casu negligentis à Metropolitanano) committitur vice sua exercendum; nihilominus potest Capitulum deputando Vicarium aliqua sibi per seipsum exercenda reservare. Dian. *l. 8. rr. 4. resol. l. 2.* Pignat. Tom. 9. consult. 59. n. 4. Pirh. *l. c. n. 78.* Garc. *l. c. n. 25.* Pax Jord. *l. 12. tit. 2. num. 61.* Barbof. *jur. Eccl. l. 1. c. 32. n. 4.* citans Vulp. *pr. for. Eccl. c. 44. n. 28.* Pavin. *p. 1. q. 10. n. 6. &c.* Porrò inhærendo huic sententiæ, si reservata sint voluntati jurisdictionis & gratiosa, non repugnare, ea exerceri per ipsum Capitulum, censent Pax Jord. *loc. cit. num. 25.* Ventrigl. &c. secus, si sint judicaria seu jurisdictionis contentiosa, & exigentia cognitionem causæ; ea enim debere à Capitulo delegari Vicario suo, vel etiam alteri, ne aliàs retardaretur Justitia, & partes gravarentur ob difficultatem congregandi Capitulum; quæ etiam causa fuit, cur Concilium exercitium jurisdictionis abstulerit à Capitulo, & transferri voluerit in Vicarium. Nihilominus Fagn. *in c. his qua. de major. & obed. num. 72.* testatur, S. Congreg. præpositam negot. Episcoporum. & Regular. definitivè

sim-